

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003660

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ван Вейке --

2. Weike Wang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Дата захисту: 25-02-2025

Спеціальність за освітою: Станковий живопис

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 23608

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.31.09.31

Тема дисертації:

1. Зображальні художні принципи в китайському образотворчому мистецтві другої половини XX – початку XXI ст.

2. Depictive artistic principles in Chinese fine arts of the second half of the 20th – early 21st centuries

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню художніх зображальних принципів у сучасному китайському живописі. Певна «філософічність» наукового дискурсу є природною рисою міркувань про мистецтво, які орієнтовані на пошук універсальних норм. Як показує проведене дослідження, для китайських вчених зображальні принципи становлять систему, отже, вони узагальнені та осмислені в універсальному контексті сприйняття мистецтва. Саме цим можна пояснити практичну відсутність досліджень окремих зображальних принципів. Об'єкт дослідження: розвиток китайського образотворчого мистецтва у період другої половини XX – початку XXI століть. Предмет дослідження: художні зображальні принципи як інструментарій художньої мови сучасного живопису Китаю. У дисертації вперше введено до наукового обігу значну кількість китайської фахової наукової літератури з проблематики дослідження; визначено основні художні зображальні принципи в еволюції образотворчого мистецтва Китаю зазначеного періоду часу; досліджено та узагальнено формальні та композиційні особливості розвитку художньої мови живопису Китаю другої половини XX –

початку XXI століття у контексті функціонування системи зображальних принципів; виявлено та проаналізовано зображальні тенденції графічності та полістилізму у контексті образного та стилістичного розвитку живопису Китаю кінця XIX – початку XXI ст. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків (альбому ілюстрацій). У першому розділі, який має назву «Історіографія, джерела і методи дослідження» Особлива увага звертається на проблематику зображальних принципів китайського сучасного живопису в працях українських дослідників, аналізується сутність проблематики та форми її інтерпретації у китайських дослідженнях про мистецтво. Окремою складовою аналізу виступають західні дослідження проблеми художнього мови китайського живопису, що сформувалися у царині сходознавчих студій у другій половині XX – поч. XXI століття. Також у розділі дається характеристика джерельної бази та методів дослідження. У другому розділі, що називається «Художні зображальні принципи у контексті формальних та композиційних підходів китайського образотворчого мистецтва» досліджується проблематика репрезентації форми, яка актуалізує питання відповідності образного пошуку об'єктам та формам, які віддзеркалюють навколишню дійсність художніми засобами. Зазначено, що «формальна мова» репрезентується за допомогою зображальних принципів, які в контексті понятійних категорій китайського мистецтвознавства можна узагальнити у межах двох взаємно пов'язаних груп, а саме – вираження та естетизації форми. Перша група об'єднує структурні питання, які переважно так чи інакше пов'язані з інтерпретацією технічних особливостей олійного живопису. В межах другої групи розглядаються питання образних основ репрезентації зображеного. Зроблено висновок, що в сучасному олійному живописі Китаю формальні характеристики спирається на імітаційну природу художнього узагальнення, яка пов'язана зі здатністю художника "привласнювати" певні аспекти дійсності, робити їхнє узагальнення власною точкою зору на світ. В межах сучасного китайського живопису імітаційна форма має рефлексивний статус, що підтверджується низкою трансформацій в олійній техніці. У третьому розділі, який називається «Зображальні принципи як інструментарій художньої мови» досліджуються система засобів вираження, яка в сучасному китайському живописі репрезентована за допомогою категорії образності та особливостей колористичних рішень. Дослідження підходів та моделей репрезентації кольору як зображального принципу в сучасному живописі Китаю дозволяє виділити два підходи: образно-пластичний, який регламентує колірні відносини у контексті формальних рішень та композиційної цілісності твору; та емоційно-образний, що зосереджує увагу митців навколо питань спекулятивного сприйняття кольору та репрезентує відносини кольору та форми як знаково-символьні референції. У тексті розділу доведено, що в китайському живописі система зображальних принципів має прямий стосунок до символічних характеристики художнього образу. Це відзеркалено не тільки у класичних підходах (наприклад, у трактаті «Шість принципів» Се Хе), але й у становленні західної школи сіянхуа, в контексті чого символізм китайської мистецької образності набув повноцінного сучасного значення. Дисертація завершується змістовними висновками, які узагальнюють результати дослідження та відповідають визначеним позиціям наукової новизни, меті та завданням дисертації.

2. The dissertation is devoted to the study of artistic pictorial principles in modern Chinese painting. A certain "philosophical nature" of scientific discourse is a natural feature of reasoning about art, which is oriented towards the search for universal norms. As the study shows, for Chinese scholars, pictorial principles constitute a system, therefore, they are generalized and understood in the universal context of art perception. This is precisely what can explain the practical lack of research on individual pictorial principles. Object of research: the development of Chinese fine arts in the second half of the 20th – early 21st centuries. Subject of research: artistic pictorial principles as a toolkit for the artistic language of modern Chinese painting. The dissertation first introduces into scientific circulation a significant amount of Chinese professional scientific literature on the research topic; identifies the main artistic pictorial principles in the evolution of Chinese fine arts of the specified period of time; investigates and summarizes the formal and compositional features of the development of the artistic language of Chinese painting in the second half of the 20th – early 21st centuries in the context of the functioning of the system of pictorial principles; reveals and analyzes pictorial trends of graphicity and polystylism in the context of the figurative and stylistic development of Chinese painting. The dissertation consists of an introduction, three

chapters, conclusions, a list of sources used and appendices. The first section, entitled “History, Sources and Research Methods” examines the Ukrainian and foreign historiography of the problem. Particular attention is paid to the issues of the pictorial principles of Chinese modern painting in the works of Ukrainian researchers, the essence of the issues and the forms of its interpretation in Chinese studies on art are analyzed. A separate component of the analysis is Western studies of the problem of the artistic language of Chinese painting, which were formed in the field of Oriental studies in the second half of the 20th - early 21st centuries. The second section, entitled “Artistic pictorial principles in the context of formal and compositional approaches of Chinese fine art”, explores the issue of representation of form, which raises the issue of the correspondence of figurative search to objects and forms that reflect the surrounding reality through artistic means. It is noted that the “formal language” is represented by means of pictorial principles, which in the context of the conceptual categories of Chinese art criticism can be generalized within two mutually related groups, namely, expression and aesthetic generalization of form. The first group combines structural issues that are mainly related in one way or another to the interpretation of the technical features of oil painting. The second group considers the issues of the figurative foundations of the representation of the depicted. It is concluded that in modern Chinese oil painting, the formal characteristics are based on the imitative nature of artistic generalization, which is associated with the artist's ability to "appropriate" certain aspects of reality, to generalize them with his own point of view on the world. The third section, entitled “Pictorial Principles as a Toolkit of Artistic Language”, explores the system of means of expression that is represented in modern Chinese painting through the category of imagery and the features of coloristic solutions. The study of approaches and models of representing color as a pictorial principle in modern Chinese painting allows us to distinguish two approaches: figurative-plastic, which regulates color relations in the context of formal decisions and compositional integrity of the work; and emotional-figurative, which focuses artists' attention on issues of speculative perception of color and represents the relations of color and form as sign-symbolic references. The text of the chapter proves that in Chinese painting the system of pictorial principles has a direct relationship to the symbolic characteristics of the artistic image. This is reflected not only in classical approaches, but also in the formation of the Western school of xianghua, in the context of which the symbolism of Chinese artistic imagery has acquired a full-fledged modern meaning. The dissertation ends with meaningful conclusions that summarize the results of the research and correspond to the defined positions of scientific novelty, the goal and objectives of the dissertation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Тарасов В., Ван В. Категорія образності в дослідженнях образотворчого мистецтва Китаю другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: китайський мистецтвознавчий дискурс // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2022. № 1. С. 109-118
- Ван В. Художня мова китайського пейзажного живопису кінця ХІХ – ХХ ст.: західна дослідницька традиція (1940–2010-ті рр.) // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2020. Т.5, вип. 29. С. 66-74

- Тарасов В., Ван В. Зображальні принципи у системі формальних рішень: межі репрезентації у сучасному живописі Китаю // Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2023. Вип. 50. С. 59-70
- Tarasov V., Wang W. Composition as a system of imagery principles in modern chinese painting // Art in the Focus of Theoretical Studies: Oriental Ukraine / ed. by Zoya Alfiorova. Kharkiv: KSADA, 2022. P. 79-92

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасов Володимир Володимирович
2. Vladimir V. Tarasov

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Марина Валентинівна
2. Maryna V. Ponomarenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Світлана Борисівна

2. Svitlana B. Rybalko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котляр Євгеній Олександрович

2. Yevhenii O. Kotliar

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7698-418X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Марія Миколаївна

2. Mariia Kovalova

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соколюк Людмила Данилівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколюк Людмила Данилівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Штан Геннадій Валерійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна